

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Tư, ngày 31/01/2024

*****

TỊNH KHÔNG PHÁP NGŨ

BÀI 22

“*Pháp ngữ*” là những lời khai thị ngắn gọn của một bậc Thầy hay một bậc Đạo sĩ. Bài học hôm trước, Hòa Thượng dặn bảo chúng ta, chúng ta dễ bị cám dỗ bởi “*năm dục sáu trần*”, “*danh vọng lợi dưỡng*” vì chúng ta có tâm tham, tâm mong cầu quá lớn. Nếu chúng ta chỉ nghĩ đến tri ân, báo ân, làm những việc lợi ích cộng đồng, xã hội thì chúng ta sẽ không khởi ý niệm tham.

Sáng nay, tôi nghĩ đến một vị Hòa Thượng đã già, Ngài không có người ở bên chăm sóc, hỗ trợ việc đi lại, tôi chỉ khởi lên ý niệm, việc gì ngoài sức của chúng ta thì chúng ta để Phật Bồ Tát an bài. Vừa ngủ dậy, tôi đã nghĩ đến việc tri ân, báo ân, giúp đỡ chúng sanh, chúng ta khởi được những ý niệm này thì chúng ta sẽ dần tan nhạt với “*danh vọng lợi dưỡng*”.

Bài học hôm qua, Hòa Thượng dạy chúng ta cẩn trọng trong hành động, lời nói vì chúng ta đang là người đại diện của Phật, của Thánh Hiền. Nếu chúng ta có lời nói, hành động không phù hợp thì người thế gian sẽ nói: “*Ồ! Người học Phật, người học đạo Thánh Hiền mà như vậy à!*”. Gần Tết, chúng ta đang làm rất nhiều những việc lợi ích chúng sanh, tôi hạn chế tối đa có mặt tại các sự kiện, tôi ủy thác lại cho những người đáng tin cậy làm. Trên “*Kinh Kim Cang*” Phật dạy chúng ta, khi làm tất cả mọi việc chúng ta đều phải đạt đến “*Tam Luân Không Tịch*”: “***Chúng ta không thấy người cho, không thấy người nhận và không thấy vật cho đi***”. Chúng ta làm được như vậy thì chúng ta sẽ có công đức, trong công đức có đầy đủ phước báu nhưng trong phước báu không có công đức. Chúng ta có phước báu thì chúng ta vẫn có thể vào cõi Ngạ quỷ, Súc sanh.

Hôm qua, tôi nhìn thấy trên mạng, có hình ảnh con bò màu trắng giá 110 tỷ, con bò có tướng oai phong, rất đẹp; Ở Tây Bắc, có người bán một con trâu giá hơn mười tỷ; trên thế giới, có con lạc đà có giá hàng triệu đô la, con lạc đà đó có rất nhiều người hầu hạ, được ăn rất ngon. Đây là những con súc sanh được hưởng phước. Trong loài quỷ, quỷ chúa được mọi người thờ cúng. Chúng sanh ở Địa ngục không thể hưởng phước. Chúng ta phải tích cực bố thí nội tài và bố thí ngoại tài, khi chúng ta bố thí, chúng ta phải giữ tâm mình đạt đến “*Tam luân không tịch*”. Hòa Thượng từng nói một câu rất cảm động: “*Chúng ta càng ẩn mình được sâu thì chúng ta càng có thể làm được nhiều việc lớn lợi ích chúng sanh*”. Chúng ta chỉ cần làm được việc lợi ích chúng sanh là được, những lời khen, tán dương của mọi người không giúp ích cho chúng ta. Chúng ta phải có trí tuệ để có thể nắm lấy cái thật, không nắm cái giả. Trong nhiều đời nhiều kiếp chúng ta đã

chạy theo cái giả nên chúng ta mới thành ra như bây giờ. Nếu kiếp này, chúng ta tiếp tục chạy theo cái giả thì chúng ta sẽ tiếp tục lăn trôi trong vòng luân hồi.

Hòa Thượng nói: **“Chúng ta là người lãnh đạo thì phước và huệ của chúng ta đều phải đầy đủ, chúng ta không có phước báu thì mọi người sẽ không nghe theo lời chỉ bảo của chúng ta, chúng ta không có trí tuệ thì chúng ta dễ dẫn dắt người khác sai. Người lãnh đạo một đoàn thể, người chấp sự, lãnh đạo một đạo tràng phải có phước báu, trí tuệ. Người không có phước báu thì họ có thể giảng Kinh nhưng không thể làm lãnh đạo”**. Nếu chúng ta không may mắn gặp được Hòa Thượng Tịnh Không thì tâm chúng ta sẽ không có chỗ để nương nhờ. Chúng ta muốn có phước thì chúng ta phải tu phước, tích phước, tiếc phước. Chúng ta muốn có huệ thì chúng ta phải tu tâm thanh tịnh. Những kiến thức ở thế gian không phải là trí tuệ, đó chỉ là **“thế trí biện thông”**. Trong trí thức **“thế trí biện thông”** có vọng tưởng, phiền não, khổ đau. Trong trí tuệ không có phiền não.

Tôi quen một gia đình, trước đây những người trong gia đình đó cùng niệm Phật, thỉnh thoảng phóng sanh, ăn chay, từ ngày có một người trong gia đình đó không niệm Phật, không tin có Phật A Di Đà thì mọi người của hai bên dòng họ đó cũng bỏ ăn chay, niệm Phật. Chúng ta dẫn dắt mọi người đi con đường sai thì chúng ta đã tạo tội nghiệp to lớn.

Hòa Thượng nói: **“Con người quý ở chỗ phải tự biết mình. Người biết chính mình thì sẽ không tranh giành với người khác, cả đời của họ hạnh phúc, tự tại, không phạm phải những lỗi lầm to lớn. Tuy chúng ta không lãnh đạo người nhưng chúng ta có thể giúp đỡ người khác lãnh đạo mọi người vậy thì chúng ta vẫn làm được việc lợi ích chúng sanh”**. Chúng ta phải biết được năng lực của mình, biết được chúng ta có thể gánh vác được việc gì. Nếu chúng ta tranh với người thì chúng ta phạm vào **“tăng thượng mạn”**, nếu chúng ta tự ti thì chúng ta phạm vào **“ti thượng mạn”**. Thí dụ, nếu chúng ta có thể làm được nhiều việc mà chúng ta cho rằng mình không làm được thì chúng ta không có Tâm Bồ Đề, tâm dũng mãnh để giúp chúng sanh, đây là chúng ta phạm vào **“ti thượng mạn”**. Chúng ta không đủ phước báu, trí tuệ để gánh vác một vai trò lớn lao mà chúng ta vẫn làm thì chúng ta sẽ gây ra hư hại.

Hòa Thượng nói: **“Trong một đoàn thể nếu mọi người tôn trọng, hòa thuận cùng sống thì đoàn thể đó sẽ hưng vượng. Nếu như mọi người trong đoàn thể đó kỵ lẫn nhau thì đoàn thể đó sẽ suy bại rất nhanh. Trong nhà Phật, nếu chúng ta đổ kỵ, chướng ngại người thì chúng ta đã phá hoại Tăng đoàn”**. Trước khi Hòa Thượng Hải Hiền vãng sanh một tuần, Ngài cầm một quyển sách, trên đó ghi dòng chữ: **“Muốn Phật pháp hưng thịnh thì chỉ có cách là Tăng khen Tăng”**. **“Tăng”** không chỉ có ý nghĩa là Quý Thầy mà **“Tăng”** còn để chỉ một đoàn thể hòa hợp.

Chúng ta muốn Phật pháp hưng vượng thì các đoàn thể phải tán thán, trợ giúp lẫn nhau. Mục đích lớn lao nhất của người học Phật là giúp nhau cùng vượt thoát sanh tử và cùng làm việc lợi ích chúng sanh. Đời này, nếu chúng ta không thể vãng sanh thì chúng ta

cũng phải giúp ích được rất nhiều chúng sanh. Chúng ta có mặt ở thế gian nhưng chúng ta không thể giúp ích được chúng sanh mà chúng ta cũng không thể vãng sanh thì thật đáng sợ! Hòa Thượng đã dạy chúng ta: **“Tự hành giúp cho hóa tha, hóa tha giúp cho tự hành”**. Chúng ta tự mình tu hành và giúp người, chúng ta giúp người cũng chính là giúp chúng ta tu hành tốt hơn, chúng ta không thể **“độc thiện kỳ thân”**, chỉ tốt cho riêng mình.

Có những người chỉ ở trong nhà niệm Phật nhưng họ luôn cho rằng mình hơn người khác. Nhiều người ngồi niệm Phật nhưng tâm họ vẫn vọng tưởng, phiền não. Có người mỗi ngày niệm Phật 10 tiếng nhưng sau khi họ đứng lớp cùng các cô giáo một ngày thì họ đã bỏ cuộc, họ không muốn làm cô giáo dạy văn hóa truyền thống nữa.

Hòa Thượng nói: **“Trong nhà Phật nếu chúng ta đổ ky, chướng ngại người thì chúng ta đã cản trở mọi người làm việc lợi ích chúng sanh”**. Nhiều năm qua, chúng ta đề xướng tổ chức các Lễ tri ân, đây là chúng ta thực tiễn **“Kinh Vô Lượng Thọ”**, Phật dạy chúng ta phải hành hạnh Hiếu Kính.

Hòa Thượng nói: **“Người phá hoại đoàn thể hòa hợp thì tội lỗi của họ vô cùng to lớn. Nếu chúng ta không thể hòa thuận với đại chúng thì chúng ta nên rời khỏi đoàn thể đó, đây là cách chúng ta ái hộ đoàn thể, ái hộ Tăng đoàn, đây cũng là biểu hiện đức hạnh cá nhân của một người”**. Nếu chúng ta không thể hòa hợp với đoàn thể thì chúng ta phải mau rời khỏi đó, chúng ta không chướng ngại mọi người. Hòa Thượng đã đến nhiều quốc gia, gặp nhiều đoàn thể, Ngài nhận thấy một đoàn thể bất hòa thì sẽ ảnh hưởng rất lớn việc tu hành và việc lợi ích chúng sanh. Một đoàn thể có thể hành **“Lục Hòa”** thì đoàn thể đó sẽ mang lại lợi ích rất lớn cho chúng sanh.

Hòa Thượng nói: **“Trong “Phổ Hiền Hạnh Nguyện Phẩm” đã nói: “Chúng ta phải dùng thân, ngữ, ý thanh tịnh để tu lễ kính. Chúng ta phải lễ kính đối với Phật và dùng tâm lễ kính này để lễ kính đối với chúng sanh, chúng ta đối đãi tất cả chúng sanh bình đẳng như nhau. Ở trên sự tướng thì chúng ta thể hiện tâm lễ kính phải nên phù hợp với quy củ, trật tự của pháp thế gian. Cho nên nhà Phật có câu: “Phật pháp tại thế gian bất ly thế gian giác”** nghĩa là Phật pháp ở thế gian nhưng không tách rời sự nhận biết của thế gian. Chúng ta phải nhận biết rõ ràng, tường tận mọi hoàn cảnh, chúng ta làm mọi việc phải thuận theo quy củ, trật tự của thế gian. Thí dụ, khi chúng ta gặp tượng Phật thì chúng ta lạy Phật nhưng khi chúng ta gặp người thế gian, chúng ta không thể làm như vậy. Hay khi chúng ta đến các lễ hội thì chúng ta phải mặc trang phục lịch sự, phù hợp. Nhiều năm trước, khi chúng ta tổ chức Lễ tri ân Cha Mẹ, chúng ta ghi rõ là mọi người mặc trang phục lịch sự, không mặc các trang phục tôn giáo nhưng vẫn có nhiều người mặc áo tràng đến. Đây là họ đã phá hoại quy củ, trật tự. Bồ Tát Phổ Hiền dạy chúng ta dùng tâm lễ kính đối với Phật để lễ kính với tất cả chúng sanh vì tự tánh của chúng sanh vốn dĩ là Phật.

Hòa Thượng nói: **“Hiện tại, những quy củ, trật tự của thế gian đã bị phá hoại đến tận diệt, khiến cho luân lý đạo đức bị mất đi. Đây là nguyên nhân dẫn đến thế giới có đại tai nạn. Chúng ta là đệ tử Phật, chúng ta đối nhân xử thế, đối người tiếp vật phải có tiết độ nhưng chúng ta phải giữ gìn tâm địa thanh tịnh. Chúng ta làm được như vậy thì Phật pháp sẽ được ứng dụng ở thế gian”**. Hôm trước, khi chúng ta học ở Đại học Luật, một vị phó hiệu trưởng kể, khi ông còn là học trò, ông đang đi xe đạp xuống dốc mà gặp Thầy giáo thì ông cũng dừng xe lại để cúi đầu chào Thầy, đến khi Thầy đi xa rồi thì ông mới lên xe đạp đi tiếp. Đối với người thì chúng ta giữ “*tiết độ*”, đối với mình thì chúng ta giữ tâm “*thanh tịnh, bình đẳng, từ bi*”.

Phật pháp được ứng dụng ở thế gian thì pháp thế gian sẽ tràn đầy trí tuệ. Chúng ta ở thế gian nhưng chúng ta không bị thế gian làm hư đạo tâm, chúng ta cũng không làm hư hại pháp của thế gian, chúng ta phải linh hoạt trong mọi hoàn cảnh. Thí dụ, chúng ta đi ăn cưới, chúng ta vẫn ngồi ăn với mọi người nhưng chúng ta ăn những thức ăn phù hợp với mình. Nếu chúng ta nói với mọi người rằng chúng ta chỉ ăn cỗ cưới chay thì chúng ta đã làm phiền mọi người. Chúng ta ngồi ăn cưới với mọi người, chúng ta không uống rượu bia nên chúng ta sẽ tỉnh táo, chúng ta có thể nói về các câu chuyện về hạnh phúc gia đình, về giáo dục thế hệ tiếp theo, làm thế nào để con cháu ngoan hiền.

Một lần tôi đi đám cưới, trong lúc mọi người uống rượu, tôi chia sẻ về việc giáo dục con cái. Đây chính là Phật pháp ở thế gian không làm hại pháp của thế gian. Chúng ta cho rằng, chúng ta không nên ngồi ở chỗ mọi người uống rượu bia thì chúng ta đã sai, trong gia đình, chúng ta còn có vai trò là chú, là cậu, là cha. Chúng ta ngồi hòa mình với mọi người nhưng chúng ta luôn giữ tiết độ của người học Phật, người học chuẩn mực Thánh Hiền. Chúng ta luôn giữ được tâm thanh tịnh, bình đẳng, từ bi thì Phật pháp mới có thể ứng dụng được ở thế gian.

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!